

יש עליך קפידא מאדם גדול מאד!...

את הסיפור דלהלן הי' מרן הגרי"ז זצוק"ל מספר כפי ששמע אותו מאביו מרן הגר"ח הלוי זצוק"ל זי"ע ועבי"א. ומעשה שהי' כך הי', בזמן המחלוקת הידועה אודות הקמיעות, הי' אחד מתלמידי אדוננו קדושנו ה"תומים" זיע"א אשר מתוך סערת המחלוקת נטה לבו מאחרי רבו הקדוש, וחטא בלשונו והפליט איזה ביטוי שאינו הגון נגד רבו ה"תומים" זיע"א והגיעו הדברים לאזניו הקדושות של ה"תומים" זצוק"ל, והקפיד עליו, ונפק מפומי' הקדוש האי לישראל: "נע ונד תהי' בארץ"!!! וסיפרו זאת להתלמיד שכך אמר ה"תומים" עליו.

ומאותו היום לא היתה לו מנוחה לאותו תלמיד, פשוטו כמשמעו, ויהי לנע ונד בארץ, במקום שהי' ביום לא לן בלילה, ובמקום שלן לא נשאר למחרת היום, וכך נדד בחוסר שקט ובהעדר מנוחה מעיר לעיר וממדינה למדינה.

וידי היום בדרך נדודיו הגיע לקושטא אשר במדינת טורקיה, ושם כיהן פאר איש האלוקים ה"חכם הספרדי" רבנו חכם יצחק בכר דוד זיע"א בעל ה"דברי אמת".

התלמיד הגיע לקושטא ביום ששי, ובליל שבת קדש התפלל בביהכ"נ של ה"חכם הספרדי", ושמה הי' המנהג שאחרי התפלה התיצבו כל האורחים בשורה, וה"חכם הספרדי" הי' מסדרם היכן יאכלו, את זה שלח לפלוני ואת זה לאלמוני, והתלמיד הנ"ל התיצב ג"כ בתוך כל האורחים, ולא סידר לו ה"חכם" מקום אכילה, והי' לו הדבר לפלא, אך חשב שאולי לא הרגיש בו ה"חכם".

וידי בבוקר אחרי תפלת המוסף ג"כ התיצבו האורחים כבליל שבת, ושוב סידרם ה"חכם", ושוב את התלמיד האורח לא סידר, וחרה לו הדבר להתלמיד, אבל שתק. לזמן המנחה נכנס ה"חכם" לביהכ"נ להגיד דף גמרא לפני הציבור, והקשיב התלמיד הנ"ל לשיעור, ושאל שאלה ולא ענהו ה"חכם", אח"כ שאל פעם שני' איזו שאלה וג"כ לא ענה לו, ואח"כ שאל שאלה פעם שלישית וג"כ לא השיבו. וכאן פקעה סבלנותו של התלמיד ופרץ בבכי, ושאל: מה יש להרב עלי? כי הלא דבר הוא, גם שלא סידר לי מקום אכילה אתמול והיום, וגם שאיננו עונה לי על שאלותי?... ועל זה השיב לו ה"חכם": "יש עליך קפידא מאדם גדול מאד"!!!

והתחיל התלמיד לחשוב בלבו מה קפידא יש עליו מאדם גדול, ונוכר מכל הסיפור שאמרו לו שה"תומים" התבטא עליו כנ"ל. ואמר התלמיד לה"חכם"; א"כ אלך ואבקש ממנו מחילה!... וע"ז השיב לו ה"חכם" מסופקני אם תמצאנו!... מיד אחרי יציאת השבת שם התלמיד לדרך פעמיו לכיוון העיר פראג, עירו של ה"תומים" וכאשר הגיע בדיוק אז הוציאו את מפתו הקדושה של ה"תומים" להלויה...²

אמנם מה נעשה ביום שמדובר בה, הלא הרבי ר' יונתן נפטר ביום כ"א אלול תקכ"ד, וככתוב על מצבת קבורתו (לא בפראג כי אם באלטונא), וחבל שהחכם בכר דוד זצוק"ל כבר נפטר בשנת תקט"ו, וכפי שכתוב בספר קורות היהודים בתורקיה ח"ה פ"א, ובספרו דברי אמת שגדפס בשנת תק"כ, נוכר הוא ז"ל בברכת המתים בשער הספר, וכן הוא בהקדמות בניו ובהסכמות הרבנים, מעתה שכבר נפטר כמה שנים טרם פטירת הגאון הרב ר' יונתן זצ"ל, ובודאי השומע לא דק וגברא בגברא החליף. זכר צדיקים לברכה.

אחרית דבר:

מחלוקת לשם שמים סופה להתקיים

אף אחר שעבדו רבנן שלמא ופיוסא עדיין הדי המחלוקת נשמעים בבחינת ו' דשלוס קטיעא (אין כוונתינו על אותם מהרהרי ריב הדוברים על צדיק עתק וגו'), כנראה לא שמיע להו כלומר לא סבירא להו אשר עבדו רבנן שלמא, שאין כאן מקומו להשיב על עקב בושתם ולהראות בעליל האיד שגו ברואה פקו פליליה, יעצו לחבל ענוים בדברי שקר, ומלבד התחצפותם ועזותם נגד קדושי עליון, עוד הרהיבו עוז בנפשם לפצות פיהם נגד גאון יעקב בדברי שוא ותפל, כמו דוד ליב צינץ ויקותיאל יהודה גרינוואלד ודומיהם, וכאמור אין כאן מקומו להראות את כזביהם ולגלות את כחשיהם), ואם שעיקר מאמרינו כאן בעצם וראשונה הוא לעשות שלום בשלימות בין הני תרי צדיקי, עדיין מצינו כמה וכמה צדיקים לדורותיהם אם שראו ידעו והכירו בגדולת וצדקת אלו הצדיקים, יש שציידו ועמדו לאחד מן הצדדים וראו בו יתר שאת ועוז (ולא נפרט כאן מכל הנמצא בידינו בכאלו כי קצר המצע מהשתרע).

ולדוגמא, הנה ידוע שהגה"ק בעל ישמח משה צידד לצדו של ר' יונתן והגה"ק בעל דברי חיים לצדו של הריעב"ץ, ראה בית יהונתן (לגר"ו הנ"ל, בהערות והוספות דף ד;), ואולי הוא הוספה מאת ר' אברהם אימינגא במכתבו שם, יעו"ש) וז"ל, סיפר לי הגה"צ בנש"ק שהי' כקש"ת מו"ה יואל מט"ב שליט"א מסאטמאר, וז"ל, אבי זקני הגה"ק ישמח משה תמיד היה מספר מגדולת רבינו כו"פ ז"ל ומהמחלוקת שהיה לו עם הג"מ יעב"ץ, ותמיד היה מסיים והעיקר שהצדק והאמת עם רבינו ז"ל, ופעם אחת היה

2. ספר פניני הגרי"ז עמוד קפד, ובשינויים זעירים בספר שמושה של תורה עמוד רט.